

Chửi

Trần Văn Giang MDC K68

Lời mở đầu Bài này bàn về sự chửi và chửi thề. Mặc dù tác giả đã hết sức cố gắng tránh dùng những chữ nghĩa đen mà chỉ dùng ẩn ý, nghĩa bóng, hoặc nói trại đi, hoặc dùng chữ có thể hiểu ngầm được cho các ngôn từ chửi. Nhưng rất tiếc, và ngoài ý muốn, nhiều lúc vẫn không thể hoàn toàn tránh được các trường hợp phát âm hoặc chữ viết với ý nghĩa thô tục. Xin nhấn mạnh là nếu đề tài này không thích hợp với quý vị độc giả thì xin phép quý vị dừng ở đây và xin miễn đọc những dòng kế tiếp.

Ngôn từ để chửi đã có từ thời tiền sử lúc con người mới biết cách nói chuyện với nhau; và tiếng chửi thề cũng đã tiến triển theo văn minh con người qua vài ngàn năm. Mọi người đều tự nhiên biết chửi thề chứ môn chửi thề không có dạy ở trường nào cả. Chửi thề được dùng như một trong những phương tiện để diễn đạt tư tưởng của con người từ hình thức thấp nhất thấy ở cuộc sống của giới bình dân ít học, 'dân ngu khu đen,' cho đến hình thức cao nhất trong các mẫu đối thoại của giới thượng lưu, quý tộc và ngay cả trong thơ, văn đã được phổ biến rộng rãi.

Người ta nói âm nhạc là một ngôn ngữ quốc tế. Mọi người đều có thể nhận ra được ngay một bài nhạc ngoại quốc hay hoặc dở mặc dù chúng ta không hiểu lời của bản nhạc ngoại quốc đó như thế nào. Vấn đề chửi thề cũng y hệt như vậy. Sống ở đất Mỹ đã lâu, chúng ta thấy nhiều tiếng chửi thề trong Anh Ngữ nếu đem dịch ra tiếng Việt thì thấy nó cũng chẳng xa lạ gì cả. Như vậy, mặc dù địa thế cách xa nhau cả ngàn dặm, chữ dùng để chửi của tiếng Việt cũng tương tự như tiếng Mỹ. Thật lạ.

Sự chửi thề có thể làm cho người nghe rất bức mình hoặc nổi giận nếu được dùng không đúng chỗ và không đúng lúc. Đôi khi tiếng chửi thề, nếu dùng đúng lúc và với một giọng đặc biệt, có thể làm người nghe buồn cười. Trong sự gặp gỡ đối thoại giữa các bạn bè thân thiết, tiếng chửi thề có thể xem như chấp nhận được. Nhưng tiếng chửi thề, mặc dù là nhẹ nhàng nhất, không thể chấp nhận được nếu phát rất tự miệng của một trẻ em! Ta thấy cũng cùng một tiếng chửi thề, nếu được nói ra từ một người làm quan lớn, hoàng gia Anh chẳng hạn, thì thấy có vẻ khôi hài; nhưng ngược lại nếu nó nói ra từ một anh chàng tài xế xe đồ thì chỉ thấy cái ý nghĩa tục. Ngoài ra, cùng một chữ chửi thề nhẹ được xem như vô thưởng vô phạt hôm nay có thể trở thành không thể chấp nhận được trong tương lai.

Giáo lý của các tôn giáo lớn đều đồng ý một điểm là: không nên chửi thề. Có tôn giáo còn cho việc chửi thề là một trọng tội, tuyệt đối không nên làm. Phật Giáo có vẻ ôn hòa hơn, khuyến cáo đạo hữu là chửi thề sẽ làm nghiệp chướng của con người nặng nề thêm. Phật giáo cho rằng chúng ta chửi thề vì cái tâm của chúng ta không yên. Cứ mỗi lần chửi thề, chẳng khác nào như mình tự bỏ thêm một cục đá vô dụng vào cái túi hành trang của mình trên đường đi đến niết bàn.

Nho Giáo khắt khe hơn một chút dùng chữ tượng hình để chỉ trích việc chửi thề. 'Hàm huyết phun nhân,' chửi thề cũng như mình ngấm máu phun vào người khác. Chưa biết người khác có bị ảnh hưởng gì không nhưng chính miệng mình đã dơ bẩn trước rồi ['Tiên ố ngã khẩu'] Thiên Chúa Giáo có vẻ tích cực và rõ ràng nhất trong việc nhấn nhủ giáo dân đừng chửi thề. Thiên Chúa Giáo cho rằng chửi thề là lời của ma quỷ không phải lời Chúa. Các lời răn thấy rất nhiều trong thánh kinh. Trong 10 điều răn tối cao nhất của Thiên Chúa Giáo [Ten Commandments], điều thứ 3 nói là: 'đừng gọi tên chúa một cách vô ích.' Nói nôm na là 'đừng chửi thề.' Ephesian 4:29 khuyên: 'Chỉ dùng miệng mình để nói ra những lời tốt đẹp, hữu ích cho người nghe' Đại để cũng nhắc nhở là 'đừng chửi thề.' Peter 3:10 tuyên bố là:

'Người muốn có đời sống tốt đẹp thì tránh dùng những chữ thô tục của quý.' Rõ ràng và xúc tích nhất là James 3:9-12: 'Tại sao chúng ta lại dùng chính cái miệng đã đọc kinh cầu nguyện, vinh danh Chúa để chửi những lời thô tục? Nước mặn và nước ngọt đâu có thể nào chảy ra từ cùng một con suối được?' Lại một lần nữa phúc âm dạy 'đừng chửi thề.'

Trong thực tế, đời sống phức tạp làm cho chúng ta khó sống một cách thánh thiện 'có nghĩa là sống mà không chửi thề. Tao sao chúng ta phải chửi thề? Bởi vì chúng ta là con người với đầy đủ 'hỉ, nộ, ái, ố.'

Thấy những điều trái tai gai mắt không thể bỏ qua được, không nhin được. Mọi chuyện đều có nguyên do. Nếu chúng ta tin tưởng là chúng ta có lý do chính đáng, thì chửi thề được.

Tôi có lần chứng kiến tận mắt một tai nạn đụng xe trên phố Bolsa. Một tài xế người Việt định vượt qua đèn vàng để đi cho mau. Nhưng chỉ trong một vài giây, anh chợt nhớ là tại ngã tư có đặt máy chụp ảnh để chụp những xe vượt đèn vàng. Vì sợ bị phạt nặng, anh đổi ý, thắng xe lại khi xe của anh đã lấn qua làn dành cho bộ hành băng qua đường. Anh vội vàng gài số 'dè cho xe lùi lại một chút. Mọi chuyện dường như tốt đẹp nhưng có một điều tại hại là anh quên không đổi từ số 'dè về số 'đi tới.' Đến khi xanh bật lên lại, anh tổng ga một cái thì xe của anh chạy giật lùi và đụng vào đầu xe của một anh chàng Mỹ trắng đang đậu cùng hàng ngay phía sau xe của anh.

Anh chàng Mỹ bước ra khỏi xe nổi giận và gọi anh chàng VN là 'con của một con chó cái' [son of the *censored*]. Anh chàng VN nghe chửi thì cũng nổi nóng vì cả mẹ của anh lẫn anh đã bị anh chàng Mỹ này hạ thấp xuống ngang hàng với chó mẹ và chó con. Anh liền trả lễ lại bằng cách gọi anh Mỹ trắng là 'một tên vô lại loạn luân' ['Mother F+++++'] May mà người đi đường kịp thời nhảy vào ngăn cản sự ẩu đả và gọi cảnh sát đến can thiệp nếu không đã có chuyện 'phúc bất trùng lai họa vô đơn chí' xảy ra cho anh. Và rất có thể chiều tối hôm đó anh phải nằm trong nhà thương, hoặc trong nhà tù của County, suy giảm lại sự đời!

Có trường hợp ngoại lệ là các anh chàng du đảng băng đảng dùng chữ chửi thề như để phô trương cái nhãn hiệu của mình. Các tay anh chị dùng chữ chửi thề như là dấu chấm câu trong các cuộc đối thoại bình thường của họ mỗi ngày, không phải là lúc nóng giận - Mở đầu một câu bằng tiếng chửi thề, và kết thúc câu bằng tiếng chửi thề khác.

Nhiều cuốn phim của Mỹ rất hay. Nhưng đạo diễn lại cố tình cho các tài tử dùng tiếng chửi thề rất tục để được xếp vào loại phim 'NC-17' hoặc 'PG' với mục đích cho phim được ăn khách hơn. Ngay cả các chương trình trên TV hàng ngày, các diễn viên cũng chửi thề rất tục một cách không cần thiết. Nhiều khi chúng ta không biết phải giải thích như thế nào cho con cái lúc cả gia đình cũng quay quần ngồi xem TV với nhau!

Một trong những lời nói được trích ra từ những cuốn phim hay của Mỹ và được công dân Mỹ xử dụng, lập lại nhiều nhất - là một câu chửi thề nhẹ 'Frankly, my dear, I don't give a damn. ...' trong cuộc đời thoại của hai nhân vật chính, là nàng Scarlett và anh chàng Rhett Butler, của phim Cuốn Theo Chiều Gió' [Gone With The Wind] như sau: Scarlett : 'Rhett, Rhett... Rhett, if you go, where shall I go What shall I do' Rhett Butler : 'Frankly, my dear, I don't give a damn. ...'

Người Mỹ còn dùng câu nói này và thay chữ 'damn' bằng những chữ có 4-mẫu tự [4-letter word] khác tục hơn. Cách chửi thề có thể phản ánh trình độ hiểu biết, sự trí thức, của cá nhân nói ra chữ đó. Khi đối thoại, tiếng chửi thề nhiều khi được dùng để khóa lấp sự dốt nát ' Có nghĩa là không thể tìm ra chữ nào thích đáng để diễn tả tư tưởng của mình. Ngoại trừ việc thuật lại cuộc đối thoại của các tay du đảng, văn viết mà có đệm chữ chửi thề thì mới thật đáng trách. Không như lúc nói chuyện, người viết có nhiều thời giờ suy nghĩ để tìm chữ cho đúng. Người đọc có thể bỏ qua lỗi chính tả, lỗi văn phạm, câu chuyện dở nhưng ít khi chấp nhận văn viết có chữ chửi thề. Trong văn học sử VN, có nhiều thi-sĩ chửi rất tài tình. Đứng đầu danh sách này có lẽ là Cao Bá Quát. Cao Bá Quát làm hai câu thơ trước khi bị xử tử chém đầu vì tội làm quân sư cho một đám loạn quân:

"Ba hồi trống đục mồ cha kiếp

Một lưỡi gươm đưa bỏ mẹ đời."

Có nhiều văn bản ghi lại là 'đù chá thay vì 'mồ chá' Theo tôi, vì luật đối chữ của hai câu thơ trên, chữ 'đù chá chỉnh hơn là 'mồ chá' Sự sửa chữa ở đây có lẽ vì làm cho câu thơ bớt tục đi.

Người chữ nhiều nhất qua thơ phải kể đến thi sĩ Trần Tế Xương. Trần Tế Xương còn gọi là Tú Xương, chỉ thi đậu được bậc tú tài. Vào cái thời của ông, đậu tú tài không đủ để ra làm quan. Ông chỉ là nho sĩ trôi gã không chặt, không tìm được việc làm để nuôi vợ con mà phải sống rất nghèo khổ, sống bám vào người vợ đảm đang buôn thúng bán mẹt quanh bờ sông. Ông hận đời và lên tiếng chửi bởi tứ tung. Ông chửi Huyện Đ làm chủ khảo trong một cuộc thi của ông là gian dối và dốt như sau:

"Thánh cắt ông vào chủ việc thi
Đêm ngày coi sóc chốn trường qui
Chẳng hay gian dối vì đâu vậy
Bá ngọ + thắng ông biết chữ gì"
(Chê Ông Huyện Đ)

+ Bá ngọ là tiếng chửi của nhà sư!
Ông chửi một cậu Ấm tên là Kỉ con một ông nhà giàu như sau:

"Ấm Kỉ, này đây tờ bảo này:
Cha con mày phải cái này cay!
Thôi đừng điều tráp nghênh ngang nữa
Thằng Tiêu Phù Long nó chửi mày"
(Chửi Cậu Ấm)

Hết chửi người, ông quay ra chửi đất, nơi ông cù ngụ:

"Có đất nào như đất ấy không?
Phổ Phường tiếp giáp với bờ sông
Nhà kia lỗi phép con khinh bố
Mụ nọ chanh chua vợ chửi chồng
Keo cú người đầu như cút sắt
Tham lam chuyện thờ rặt hơi đồng
Bác Nam hỏi khắp người bao tỉnh
Có đất nào như đất ấy không?"

(Đất Vị Hoàng)

Dưới thời Pháp thuộc, chính quyền bảo hộ của Pháp đưa Nguyễn Văn Tâm ra làm Thủ Tướng bù nhìn, dưới sự lãnh đạo của vua bù nhìn Bảo Đại. Thủ tướng Nguyễn Văn Tâm chỉ biết nhắm mắt nghe theo Tây chỉ đâu đánh đó chẳng làm được việc gì ích lợi cho dân cho nước cả. Khi về hưu, có một nho sĩ tặng ông một tấm liễn với 4 chữ như sau:

'Đại Điểm Quần Thần.'

Câu liễn đọc qua có ý nghĩa ca ngợi tài đức của Thủ Tướng trong quá trình phục vụ vua và dân Việt! Thủ Tướng treo tấm liễn này giữa đại sảnh một cách hoan hỉ. Đột nhiên một buổi đẹp trời, Thủ Tướng vội vàng cho người xé bỏ tấm liễn đi Lý do là có một cụ đồ nho khác giải thích cho Thủ Tướng Tâm về bốn chữ trên cái liễn đó như sau:

Đại là to.

Điểm là chấm.

Đại Điểm là chấm to.

'Chấm to đọc ngược lại là 'chó Tâm.'

Cái màn chửi xéo này thật ngoạn mục.

Có nhiều chữ mang nghĩa tục từ vùng này nhưng ở vùng khác lại không có nghĩa như vậy, Chẳng hạn như người Bắc dùng chữ 'Đồ' để chỉ bộ phận kín của phái nữ. Nhưng trong Nam chữ 'Đồ' lại được dùng một cách rộng rãi mà không có gì là tục cả. Gia đình tôi là Bắc Kỳ di cư vào Nam năm 1954, bà cụ tôi phải mất một thời gian thật dài mới quen được cách dùng chữ 'Đồ' của người miền Nam : ăn đồ, mua đồ, bán đồ, giặt đồ, cầm đồ..v..v

Bây giờ chúng ta thử phân tích hai chữ 'Đồ Ăn.' Đồ-Ăn chỉ có nghĩa đơn giản là thực phẩm, một vật cần thiết cho sự sinh sống của mọi người và hẳn nhiên là không có gì tục cả. Tuy nhiên, nếu tách riêng chữ 'Đồ' ra khỏi chữ 'Ăn' và ráp chữ 'Đồ' với các chữ khác [hoặc ráp chữ 'Ăn' với các chữ khác], cứ như vậy, tự chúng ta có thể lập thành một tự điển chửi thề: đồ điên, đồ khùng, đồ khốn nạn, đồ ngu, đồ mất dạy ' nếu tên một súc vật hoặc tên một nghề nghiệp dẽ tiện, bất hợp pháp được thêm vào sau chữ đó thì sự sỉ

nhục có thể gia tăng gấp bội: đồ chó đẻ, đồ ngu như bò, đồ voi dầy, đồ khi ' đồ ăn cướp, đồ ăn trộm, đồ đ+ngựa ' Câu chửi thề bắt đầu bằng chữ 'Ăn' mới đưa sự sỉ nhục đi đến mức cao nhất. Chẳng hạn các chất cặn bã do cơ thể bài tiết ra mà đem ghép với chữ 'Ăn' hoặc là các bộ phận kín của nam nữ nằm ở các vị trí mà ánh sáng mặt trời không bao giờ chiếu vào, được đem ghép với chữ 'Ăn.' [Xin tự hiểu ngầm!] Nếu chúng ta chẳng may bị nghe chửi bằng những chữ 'Ăn' này, có thể là sắp đến lúc phải đánh nhau rồi.

Tóm lại, đề tài chửi thề có thể viết thành nhiều cuốn sách. Tuy nhiên chữ chửi thề nếu được dùng một cách thích đáng hoặc có một mục đích rõ ràng nó có thể làm cho ngôn ngữ của chúng ta có thêm chiều sâu, thêm màu sắc và bớt khô khan. Ngoài ra, nếu chúng ta không thể tìm được chữ thích đáng để nói. Tốt nhất là đừng nói gì cả. Im lặng là vàng.